

Ο δείκτης CA125 και η διάγνωση του καρκίνου των ωοθηκών

Ο καρκίνος των ωοθηκών είναι ο τρίτος συχνότερος γυναικολογικός καρκίνος, έχει όμως τη μεγαλύτερη θνητότητα. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι η διάγνωση γίνεται στην πλειονότητα των περιστατικών σε προχωρημένα στάδια της νόσου. Η χειρουργική αντιμετώπιση μαζί με τη χημειοθεραπεία και πλέον τη χρήση νεότερων στοχευμένων θεραπειών αποτελούν τη θεραπεία επιλογής στον προχωρημένο καρκίνο ωοθηκών.

Η πρωιμότερη διάγνωση της νόσου είναι πιθανό ότι θα οδηγούσε σε αντίστοιχη αύξηση της επιβίωσης. Με το σκεπτικό αυτό έχουν διενεργηθεί στο παρελθόν μεγάλες μελέτες προσυμπτωματικού ελέγχου. Στις μελέτες αυτές χρησιμοποιήθηκαν ως διαγνωστικές εξετάσεις η μέτρηση του δείκτη CA125 στο αίμα, που θεωρείται αρκετά ειδική για τον καρκίνο ωοθηκών, αλλά και το υπερηχογράφημα των έσω γεννητικών οργάνων. Καθώς όμως η ειδικότητα των εξετάσεων αυτών δεν ήταν μεγάλη, διαπιστώθηκε μεγάλος αριθμός αχρείαστων επεμβάσεων στον γενικό πληθυσμό.

Το αποτέλεσμα ήταν να θεωρηθούν οι μελέτες αυτές αρνητικές και να μην υπάρχει επομένως διαθέσιμη εξέταση προσυμπτωματικού ελέγχου για τον καρκίνο ωοθηκών στον πληθυσμό.

Πρόσφατα όμως ανακοινώθηκαν τα αποτελέσματα μελέτης

που διεξήχθη στο Ηνωμένο Βασίλειο και εξέτασε τη χρησιμότητα του δείκτη CA125 για τη διάγνωση του καρκίνου ωοθηκών, όχι στον γενικό πληθυσμό, αλλά σε γυναίκες που επισκέφθηκαν τον οικογενειακό γιατρό τους για συμπτώματα που μπορεί να σχετίζονται με τον καρκίνο ωοθηκών. Τέτοια συμπτώματα είναι ο μετεωρισμός της κοιλιάς ή το κοιλιακό άλγος. Στη μελέτη καταγράφηκαν περισσότερες από 50.000 γυναίκες που υποβλήθηκαν σε εξέταση του δείκτη CA125 και είχαν ύποπτα συμπτώματα, σε ένα διάστημα 4 ετών. Λιγότερο από 1% αυτών των γυναικών εμφάνισαν τελικά καρκίνο των ωοθηκών. Από αυτές όμως που είχαν υψηλό δείκτη CA125, το 10% διαγνώθηκε τελικά με καρκίνο ωοθηκών εντός ενός έτους. Μάλιστα για γυναίκες ηλικίας 50 ετών και άνω, το ποσοστό αυτό ανερχόταν στο 15%, ενώ επιπλέον 17% των γυναικών διαγνώστηκε με άλλης μορφής καρκίνο.

Με βάση τα παραπάνω, οι ερευνητές καταλήγουν ότι η μέτρηση του δείκτη CA125 είναι ιδιαίτερα χρήσιμη στην ανίχνευση καρκίνου ωοθηκών σε γυναίκες που προσέρχονται στον γιατρό με ύποπτα συμπτώματα. Επιπλέον, οι γιατροί θα πρέπει να είναι ευαισθητοποιημένοι για την ανίχνευση και άλλων μορφών καρκίνου σε γυναίκες με παθολογικές τιμές CA125 ηλικίας άνω των 50 ετών.

Ο Θάνος Δημόπουλος είναι καθηγητής Θεραπευτικής Αιματολογίας - Ογκολογίας, πρύτανης του ΕΚΠΑ

